

Nr 19.

Ankom till riksdagens kansli den 28 februari 1918 kl. 3 e. m.

Utlåtande i anledning av väckt motion om skrivelse till Kungl. Maj:t angående vissa ändringar i gällande stadga om skjutsväsendet.

(2:a avd.)

I en inom andra kammaren väckt, till jordbruksutskottets förberedande behandling hänvisad motion, nr 79, av herrar *Igel* och *Mossberg* har hemställts, att riksdagen ville besluta att ingå till Kungl. Maj:t med underdånig anhållan, att Kungl. Maj:ts nådiga stadga om skjutsväsendet av den 22 juni 1911 skulle ändras därhän,

att skjutsdygnet (§ 5) räknas från klockan 6 f. m. till samma tid nästa dag,

att legan för skjuts, som till sin huvudsakliga del faller inom tiden 6 e. m.—6 f. m., höjes med 50 %,

att åkdon (§ 23) icke må, med mindre entreprenör det medgiver, belastas med större tyngd av resande och resgods än 120 kilogram,

att för överskjutande resgodsvikt får uttagas $\frac{1}{2}$ maximilega för varje påbörjat 40-tal kilogram, samt slutligen

att vid svårt väglag (§ 28) resande icke kan fordra skyndsammare fortkomst än $1\frac{1}{2}$ timme på milen.

Till stöd för motionen har anförts följande:

»Vid de under föregående år förrättade skjutsentreprenadauktionerna för perioden 1919—1923 har det i flera län visat sig möta stora svårigheter att erhålla rimliga entreprenadanbud. Härtill har med säkerhet, utom rådande svåra och oberäkneliga tidsförhållanden, nedslående erfa-

renheter för skjutsentreprenörerna vid tillämpningen av vissa bestämmelser i den sedan år 1914 gällande nya skjutsstadgan bidragit.

Sålunda måste stadgandet i § 5, att skjutsdygnet räknas från klockan 6 e. m. det ena dygnet till samma tid det andra, anses synnerligen betungande. Det förekommer ofta vid skjutsstationerna, att, sedan under dagens lopp det bestämda antalet skjutsar utgjorts, nya skjutsar efter klockan 6 e. m. påkallas, vilka skjutsar på grund av stadgans bestämmelser inom kort frist måste utgöras, trots att hästarna icke kunnat beredas nödig vila. Åtskilliga utvägar kunna tänkas för att råda bot på ifrågavarande missförhållande, som mången gång måste rubriceras under djurplågeri. Enklast torde vara att bestämma skjutsdygnets början till klockan 6 f. m. Då det emellertid kan tänkas, att härigenom svårigheter kunna uppstå för verkligt angelägna resor under dygnets senare del, torde böra stadgas, att exempelvis tjänstemän, läkare m. fl. må inom viss tid erhålla skjuts, även om fastställt antal hästar utgått. Rimligt synes vara att skjuts, som till sin huvudsakliga del faller inom tiden 6 e. m.—6 f. m., betalas med något förhöjd lega. Härigenom skulle nattliga nöjesresor till och från dansbanor o. d. i betydande grad inskränkas. Skjutsstadgans begrepp »resande» är nämligen synnerligen tånjbart.

Ett annat stadgande, som också kan föranleda till djurplågeri, är bestämmelsen i § 23 angående åkdons belastning vid skjuts efter en häst jämförd med den i § 28 föreskrivna skjutstiden. Att på 3 timmar och 8 minuter fordra transport av cirka 240 kilogram 25 kilometer med en häst, i vilket väglag som helst, är obilligt.

Belastningsbestämmelserna för åkdon i § 23 synes ävenledes vara alltför stränga. Denna § fastslår, utan angivande av åkdonets art, att åkdon får belastas med en tyngd, skjutskarlen oberäknad, av 160 kilogram. I ett tvåhjuligt åkdon (gigg e. d.) kunna alltså utom skjutsaren 2 personer fordra att få åka, om den ene nöjer sig med att sitta i den andres knä. Dylik belastning tål emellertid en gigg icke vid utan att taga skada.

Dessutom torde kunna sägas, att en avgiftsfri befordran av intill 80 kilogram resgoods är väl dryg. Då järnvägarna medgiva en frivikt av 25 kilogram utom handbagage, synes viktgränsen böra sättas vid 40 kilogram.»

Utän att fatta någon bestämd ställning till de av motionärerna framlagda spörsmålen i och för sig, synes det utskottet dock, att de angivna bestämmelserna i skjutsstadgan kunna verka onödigt betungande för skjutsentreprenörerna, samt att det därför kan vara önskvärt, att dessa bestämmelser ändras i av motionärerna angiven riktning.

En höjning med 50 procent av legan för skjuts, som till sin huvudsakliga del infaller under natten, kan dock synas alltför stor. Enligt utskottets förmenande kan ifrågasättas, huruvida icke den nu tillämpade principen, att åkdons belastning beräknas efter den sammanlagda tyngden av resande och resgods, borde frångås och i stället endast bestämmas den vikt av resgods, som varje resande må utan förhöjning av legan medföra. Utskottet vill jämväl framhålla, att betalning för överskjutande resgodsövertikt bör beräknas efter högre vikt än motionärerna föreslagit.

På grund av vad sålunda anförts och då de angivna frågorna synas böra göras till föremål för utredning hemställer utskottet,

att riksdagen, i anledning av förevarande motion, må i skrivelse till Kungl. Maj:t anhålla, det täcktes Kungl. Maj:t låta utreda, i vad mån i av motionärerna angivna avseenden ändringar i gällande stadga om skjutsväsendet kunna anses erforderliga, ävensom för riksdagen framlägga det förslag, vartill utredningen kan föranleda.

Stockholm den 28 februari 1918.

På jordbruksutskottets vägnar:

RAOUL HAMILTON.

Närvarande: Hrr greve Hamilton, Ericsson, Aaby, Paulson, Holmquist, Lindblad, Hellström, greve Wachtmeister, Persson, Nilsson i Tänga, Öberg, Sjöblom, Johansson, friherre Silfvérschiöld, Hage, Molin och Olsson.
